

Шведсько-український проект Підтримка децентралізації в Україні 2020-2022

Експрес звіт

Травень, 2020

Фіскальна Децентралізація

- У травні експерти проекту брали участь у підготовці коментарів до Концепцій змін до законів України "Про місцеве самоврядування в Україні" та "Про місцеві державні адміністрації"
- [Експерт проекту Тоні Левітас підготував політичну записку щодо правової класифікації функцій місцевого самоврядування](#)

Експерти Центрального офісу реформ Ігор Герасимчук та Ігор Онищук у квітні працювали за такими напрямками:

- Аналіз фінансових даних органів місцевого самоврядування (як доходів, так і видатків), за 3 місяці 2019 та 2020 рр. з ключовими показниками. Аналіз, як правило, супроводжувався розробкою графічних матеріалів
- [Участь у підготовці щомісячної брошури «Моніторинг процесу децентралізації влади та реформи місцевого самоврядування» з показниками даних за 3 місяці 2019 та 2020 років, включаючи нові діаграми та інформацію](#)
- Підготовка матеріалів для аналізу основних тенденцій фінансового розвитку ОТГ на 2016 - 2019 роки
- Підготовка пропозицій до проекту Закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України відповідно до концепції реформування адміністративно-територіального устрою України
- Розрахунок скорочень видатків бюджету для економічного обґрунтування Закону про консолідацію районів (на запит Мінрегіону)

- Участь у всіх зустрічах, організованих Мінрегіоном з міністерствами та іншими зацікавленими сторонами щодо розподілу повноважень між різними рівнями влади відповідно до концепції реформування адміністративно-територіального устрою України
- Участь у підготовці відповідей на запитання / доповнення / примітки до презентації щодо розподілу повноважень між різними рівнями влади
- Консультації з експертами компонента адміністративних послуг U-LEAD щодо фінансування сервісних центрів

Децентралізація Освіти

Протягом травня 2020 року робота команди з децентралізації освіти зосередилась на:

- Сприяння та підтримка працівників МОН, відповідальних за розподіл освітньої субвенції.
 - Перерозподіл освітньої субвенції на 2020 рік після виправлення помилок у вихідних даних.
 - Підготовка пропозиції щодо впровадження “звітів про розрахунок субвенції” для органів місцевого самоврядування - засновників шкіл.
- Продовження аналітичної підтримки МОН у розробці структури, складу та підходів до реформування зарплат педагогічних працівників.
 - Підготовка тематичного дослідження щодо зарплат вчителів у Естонії
 - Оцінка витрат на реформу за різних сценаріїв її проведення
- Аналітична підтримка МОН щодо розподілу повноважень між різними рівнями влади відповідно до концепції реформування адміністративно-територіального устрою України
- Підтримка МОН та Інституту освітньої аналітики щодо розробки та впровадження додаткових модулів AIKOM для збору індивідуальних даних про вчителя та учнів.
- Старшим експертом було розроблено аналітичну записку:
 - SN 118 - Огляд казначейських транзакцій освітньої субвенції

Підтримка комітетів Верховної Ради України

- На запит Комітету Верховної Ради з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Проектом розпочато підготовку низки інформаційних матеріалів про практики скандинавських країн з питань впровадження інструментів електронної демократії на національному та місцевому рівнях

Підтримка Асоціації Об'єднаних територіальних громад

- Проект продовжує підтримувати регіональну діяльність Асоціації ОТГ, зокрема проведення онлайн-зустрічей щодо ситуації з Covid-19, роботи органів місцевого самоврядування в умовах

пандемії коронавірусу та обговорення ситуації, що склалась через затвердження Урядом Перспективних планів та ліквідацією понад 100 ОТГ . Відбулись онлайн-наради [Волинського, Одеського, Тернопільського, Рівненського, Київського, Запорізького, Чернігівського, Черкаського](#) регіональних відділень Асоціації ОТГ щодо діяльності органів місцевого самоврядування ОТГ

- 21 травня на брифінгу Асоціації [стартував «Марафон захисту громад»](#) щодо ліквідації ОТГ, які знищуються в процесі остаточного затвердження Перспективних планів формування громад областей. Фактично кожна 10 ОТГ потрапила під загрозу ліквідації після того, як їх не включено до оновлених перспективних планів, що розробили ОДА і затвердив Кабінет Міністрів України.
- 28 травня біля [Кабінету Міністрів України та Офісу Президента України](#) Асоціація Об'єднаних територіальних громад провела мирну масову акцію, до якої долучились громади з усієї України щодо захисту законних прав та інтересів об'єднаних територіальних громад, які за розпорядженнями Уряду про затвердження перспективних планів формування території громад областей, планують ліквідувати
- Асоціація ОТГ [звернулась](#) до Президента, Прем'єр-міністра і просила стати на захист об'єднаних територіальних громад
- 15 травня відбулось [засідання](#) Правління та Ради Асоціації об'єднаних територіальних громад під час якого обговорили ситуацію щодо ліквідації понад 100 ОТГ, а також вихід громад з карантину, проблеми в сфері економіки, пов'язані із пандемією COVID-19, а також про ситуацію призупинення реформи медицини вторинного рівня
- 10 квітня презентовано інтернет-сторінку [«Громади проти COVID-19»](#), де зібрані практики щодо організації соціальних послуг, організації роботи ОМС, підтримки бізнесу і місцевої економіки, самоорганізації населення, безпеки, освіти. Станом на кінець травня на онлайн-платформі [«Громади проти COVID-19»](#) опубліковано понад 170 інформаційних повідомлень та понад 35 практик роботи ОМС для запобігання та подолання наслідків пандемії коронавірусу.
- Участь у онлайн засіданні Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування" та у відеоконференції з питань визначення повноважень ОМС з урахування Концепції внесення змін до законів «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про місцеві державні адміністрації»

Проект підтримує роботу наступних тематичних платформ Асоціації: правова, бюджети та фінанси, освіта, розвиток сільських територій

- **Правова платформа Асоціації:**
 - Підготовлено листи на Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Верховної Ради України щодо законопроекту ""Про внесення змін до Закону України ""Про благоустрій населених пунктів""
 - Підготовка 3-х Експрес - листів щодо рішення КМУ про перехід до другого етапу послаблення карантину з 22 травня цього року; Закону щодо посиленого тестування на COVID-19.
 - Підготовка Листа на Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Верховної Ради України щодо законопроекту реєстр.№3118 від 24.02.2020 про внесення змін до Закону України ""Про

- місцеве самоврядування в Україні"" щодо забезпечення додержання державних гарантій місцевого самоврядування та захисту його економічних основ"
 - Підготовка порівняльної таблиці щодо пропозицій змін до Виборчого кодексу України для розгляду на засіданні Правління та Ради
 - Підготовка рекомендаційних матеріалів для ОТГ щодо оскарження Розпорядження КМУ про затвердження Перспективних планів: супровідний лист на ОТГ; інструкція для юристів щодо підготовки Позовних заяв; зразок рішення сесії; зразок позовної заяви.
 - Підготовка листа на Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Верховної Ради України щодо внесення змін до Виборчого кодексу України.
 - Підготовка [Петиції](#) на сайт Офісу Президента України щодо збереження об'єднаних територіальних громад, які пройшли демократичний шлях добровільного об'єднання.
- **В рамках платформи Асоціації «Місцеві бюджети та фінанси»:**
 - Проведення онлайн засідання тематичної платформи ""Місцеві бюджети та фінанси"" на тему: ""Проблемні питання бюджетів об'єднаних територіальних громад поточного року та наступного планового бюджетного періоду"". Узагальнення пропозицій учасників онлайн засідання платформи "Місцеві бюджети та фінанси", їх аналіз та формулювання шаблону подальших дій, спрямованих на підготовку аргументованої позиції Асоціації ОТГ щодо актуальних проблемних питань та їх донесення до органів державної влади
 - Участь у розширеному засіданні робочої групи № 3 з питань місцевої демократії Ради донорів щодо обговорення Концепції внесення змін до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про місцеві державні адміністрації»
 - Підготовка відкритого звернення до Президента України, Прем'єр-міністра України, Голови Верховної Ради України щодо відновлення статті 103 Бюджетного кодексу України та забезпечення подальшої компенсації втрат доходів об'єднаних територіальних громад внаслідок наданих державою податкових пільг.
 - Підготовка та надання зауважень до проекту Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо створення Державного фонду розвитку сільських територій»
 - Опрацювання пропозицій щодо визначення повноважень ОМС у новій редакції з урахуванням Концепції щодо внесення змін до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про місцеві державні адміністрації», формування відповідної експертної позиції
- **У рамках платформи Асоціації ОТГ «Освіта»:**
 - [Збір та підготовка п'яти практик з питань управління освітою в ОТГ](#) в умовах карантину для інтернет-сторінки Асоціації ОТГ [«Громади проти COVID-19»](#)
 - 12 травня 2020р. проведено онлайн засідання-нараду секторальної платформи «Якісна освіта» під час якої обговорено пропозиції щодо визначення повноважень ОМС у новій редакції. За результатами засідання секторальної платформи підготовлено пропозиції для Директорату Мінрегіону з питань розвитку місцевого самоврядування, територіальної організації влади та адміністративно-територіального устрою.

- 26 травня проведено вебінар у формі онлайн-конференції «Перспективи старшої школи об'єднаних територіальних громад» в заході взяло участь понад 60 учасників з ОТГ з 17 регіонів України
 - Модератором платформи у співпраці з експертом шведсько-українського проекту «Підтримка децентралізації в Україні» підготовлено аналітичну записку «Деякі аспекти забезпечення стану протипожежної та техногенної безпеки у закладах освіти в ОТГ України».
- **Аналітична робота:**
 - Напрацювання та презентація [Аналітичної записки](#) "П'ять років формування нового базового рівня АТУ: успіхи та проблеми реформи в Україні".
 - Аналіз розпоряджень КМУ щодо перспективних планів формування територій громад областей України. Збір та обробка даних, які характеризують спроможність та висвітлюють розвиток ОТГ сформованих на етапі добровільного об'єднання територіальних громад у 2015-2019 рр. та які ліквідовуються на етапі адміністративного завершення формування базового рівня АТУ України.
 - Аналіз результатів та підготовка візуалізації за опитуванням щодо підготовки концептуальних засад функціонування посади «керуючого справами»
 - Аналіз перспективних проєктів розпоряджень визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад регіонів України та підготовка проєктів відповідних листів погоджень 24-х областей.
 - Організація опитування щодо заходів Асоціації ОТГ по координації дій із захисту законних інтересів громад, які підпадають під ліквідацію після затвердження Урядом України рішень про затвердження перспективних планів формування територій громад регіонів України.
- **Комунікація:**
 - [Дайджест, щодо діяльності Асоціації, можна знайти за посиланням](#)
 - [Сторінка Facebook, офіційний веб-сайт Асоціації, веб-сайт «Краці практики» постійно оновлюються](#)
 - Інтернет-сторінка [«Громади проти COVID-19»](#), де розміщені практики та новини
 - [Комунікаційна підтримка кампанії «Марафон захисту громад»](#)
- **Експерти Асоціації ОТГ взяли участь у таких заходах та зустрічах:**
 - 12 травня - участь юриста Асоціації ОТГ Сергія Шевеля у відеоконференції за участі Всеукраїнських асоціацій ОМС з питань внесення змін до Конституції України
 - 14 травня - виступ виконавчого директора Асоціації Валентини Полтавець на конференції програми U-Lead про роботу ЦНАП в ОТГ під час карантину та кроки по виходу з карантину
 - 21 травня - проведення брифінгу в кризовому медіа центрі щодо «Марафону захисту громад» за участі голови Асоціації Олександра Корінного та голів ОТГ

- 25 травня - участь експерта Асоціації ОТГ Анатолія Мельничука у робочих групах з підготовки пропозиції по розмежуванню повноважень та кадрового забезпечення ОМС Програми "Добре врядування" Аспен інституту.
- 29 травня - проведення протесної мирної акції "Марафону захисту громад" біля будинку Кабінету Міністрів України та Офісу Президента щодо ліквідації понад 100 ОТГ.

Комунікація

Промоція реформи децентралізації

- Експерт з комунікації проекту працював над такими завданнями:
 - Адміністрування групи Facebook для практиків-освітян, адміністрування вайбер груп регіональних команд освітян
 - Візуальний звіт щодо результатів роботи на місцевому та регіональному рівнях.
 - Підготовка пропозицій щодо покращення роботи Асоціації ОТГ з комунікації
 - Підготовка інформації для Дайджесту Децентралізації на ТК Рада присвятити тематиці "Коронакриза і місцеве самоврядування"
 - Завершення підготовки посібника щодо автономії шкіл
 - Підготовка статті "[Гендерний мейнстрімінг. Швеція](#)"
 - Підготовка статті "[ПАНДЕМІЯ COVID-19 НАЗАВЖДИ ЗМІНИЛА ОСВІТУ. І ОСЬ ЯК](#)"
 - Підготовка статті "[3 способи як пандемія коронавірусої хвороби може змінити освіту](#)"

Project communication

- Постійні оновлення сайту проекту (<http://sklinternational.org.ua/ua/library/>) та фейсбук сторінки (<https://www.facebook.com/SKLInternational.org.ua/>)

Управління Проектом

- 25 травня відбулася щорічна зустріч з питань моніторингу проекту Sida та SKL International
- Робота над стратегією інтеграції гендерних питань в діяльність проекту продовжується